

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Matejki 48/49, 60-769 Poznań

styczeń 1999

Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła stopień doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie matematyki nadany przez naszą Radę Wydziału dr Joannie Jędrzejowicz z Uniwersytetu Gdańskiego i drowi Wojciechowi Kordeckiemu z Politechniki Wrocławskiej.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 8.01.1999 wszczęto postępowanie o nadanie tytułu naukowego prof. drowi hab. Mieczysławowi Mastyle z Zakładu Metod Numerycznych. Powołano też następujących recenzentów: prof. dra hab. Juliana Musielaka, prof. dra hab. Aleksandra Pełczyńskiego (Instytut Matematyczny PAN, Warszawa), prof. dra hab. Wiesława Pleśniaka (Uniwersytet Jagielloński), prof. dra Nigel J. Kalton (Uniwersytet w Columbia, Missouri, USA). W związku z powołaniem prof. dra hab. Juliana Musielaka na recenzenta zmniejszono też o jego osobę skład komisji.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału wszczęła przewód doktorski mgrowi Wojciechowi Kowalewskiemu z Zakładu Teorii Przestrzeni Funkcyjnych. Temat rozprawy brzmi: „O pewnych lokalnych i globalnych własnościach geometrycznych przestrzeni Musielaka-Orlicza”. Na promotora powołano prof. dra hab. Henryka Hudzika. Ustalono też następujący zakres egzaminów doktorskich: dyscyplina podstawowa — analiza matematyczna, dyscyplina dodatkowa — historia i filozofia matematyki, język obcy — angielski.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału powołała komisję w sprawie nostryfikacji stopnia naukowego doktora uzyskanego w Szwecji przez dra Krzysztofa Marciniaka z Wydziału Fizyki UAM. W skład komisji weszli: prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (przewodniczący), prof. dr hab. Stanisław Szuffla, prof. dr hab. Ireneusz Kubiaczyk i prof. dr hab. Waław Marzantowicz.

★ ★ ★ ★ ★

Rada powołała na posiedzeniu w dniu 8.01.1999 komisję w przewodzie doktorskim mgra Grzegorza Graffa (z Politechniki Gdańskiej) w następującym składzie: prof. dr hab. Paweł Domański — przewodniczący, prof. dr hab. Andrzej Sołtysiak — zastępca przewodniczącego, prof. dr hab. Waław Marzantowicz — promotor, prof. dr hab. Kazimierz Gęba (Uniwersytet Gdański) — recenzent i egzaminator, dr hab. Roman Srzednicki (Uniwersytet Jagielloński) — recenzent, prof. dr hab. Grzegorz Banaszak — egzaminator, prof. dr hab. Roman Murawski — egzaminator z dyscypliny dodatkowej, prof. dr hab. Witold Wnuk — członek.

★ ★ ★ ★ ★

Rada powołała także komisję w przewodzie doktorskim mgr Justyny Kurkowiak (słuchaczki Studium Doktoranckiego Matematyki na naszym Wydziale) w następującym

składzie: prof. dr hab. Jerzy Kąkol — przewodniczący, prof. dr hab. Wacław Marzantowicz — zastępca przewodniczącego, prof. dr hab. Andrzej Ruciński — promotor, prof. dr hab. Tomasz Łuczak — recenzent i egzaminator, dr hab. Wojciech Kordecki (Politechnika Wrocławska) — recenzent, prof. dr hab. Mirosław Krzyśko — egzaminator, prof. dr hab. Roman Murawski — egzaminator z dyscypliny dodatkowej, prof. dr hab. Marek Wisła — członek.

* * * * *

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 8.01.1999 powołała komisję w przewodzie doktorskim mgra Sebastiana Urbańskiego (słuchacza Studium Doktoranckiego Matematyki na naszym Wydziale) w następującym składzie: prof. dr hab. Henryk Hudzik — przewodniczący, prof. dr hab. Paweł Domański — zastępca przewodniczącego, prof. dr hab. Andrzej Ruciński — promotor, prof. dr hab. Zbigniew Palka — recenzent i egzaminator, dr hab. Jerzy Topp (Politechnika Gdańska) — recenzent, prof. dr hab. Krystyna Katulska — egzaminator, prof. dr hab. Roman Murawski — egzaminator z dyscypliny dodatkowej, dr hab. Tomasz Kubiak — członek.

* * * * *

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o zatrudnienie dra hab. Tomasza Kubiaka na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

* * * * *

Rada zaopiniowała pozytywnie również wniosek o zatrudnienie na stanowisku adiunkta dra Dariusza Staszaka.

* * * * *

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o powołanie na Wydziale międzyzakładowego zespołu badawczego pod nazwą Centrum Kryptologii.

* * * * *

Rada zaopiniowała pozytywnie wniosek prof. dra hab. Michała Karońskiego o urlop naukowy w okresie 11.01–30.04.1999.

* * * * *

Na posiedzeniu w dniu 8.01.1999 Rada Wydziału zatwierdziła następujące limity przyjęć na studia na naszym Wydziale w roku akademickim 1999/2000:

- (a) studia dzienne: matematyka 150 osób, informatyka 50 osób,
- (b) studia zaoczne: matematyka 70 osób, informatyka 3-letnie studia zawodowe 90 osób, informatyka studia II stopnia 25 osób,
- (c) studia podyplomowe: matematyka (studia 1-roczone) 80 osób, informatyka (studia 1-roczone) 100 osób, matematyka z informatyką (studia 2-letnie) 50 osób.

Rada ustaliła też następujące terminy egzaminów wstępnych: na studia dzienne i zaoczne 5-letnie (matematyka) — 5 lipca, na studia zaoczne 3-letnie zawodowe (informatyka) — 8 i 9 lipca, na studia zaoczne II stopnia (informatyka) — 1 i 2 lipca 1999 roku.

* * * * *

Rada Wydziału powołała na posiedzeniu w dniu 8.01.1999 Wydziałową Komisję Wyborczą w następującym składzie: prof. dr hab. Krystyna Bartz, prof. dr hab. Stanisław Stoiński, dr hab. Kazimierz Świrydowicz, dr Stanisław Gawiejnowicz, dr Ryszard Doman, mgr Danuta Kmiecik, mgr Elżbieta Żółtańska, Paweł Okoński (student II roku).

* * * * *

Z historii ...

Znak ∞ na oznaczenie liczby nieskończonej został wprowadzony przez Johna Wallisa w 1655 roku w pracy De sectionibus conicis w zdaniu: Esto enim ∞ nota numeri infiniti. Przypuszcza się, że zaadaptował on starorzymski symbol ∞ oznaczający 1000. Bernhard Nieuwentijt w dziele z roku 1695 używał litery m na oznaczenie quantitas infinita.

Symbolu wprowadzonego przez Wallisa używano w analizie już na początku XVIII wieku. Na przykład w Acta eruditorum z roku 1708 (str. 344) znajdujemy wyrażenie: „ $dy = \infty$, seu infinito”. Swobodnie stosował go też Johann Bernoulli. Czasami, w szczególności w pracach Eulera, znaleźć można zamiast zamkniętego ∞ po prostu symbol

R.M.

---

* * * * *

Senat UAM powołał na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony prof. dra hab. Pawła Domańskiego, prof. dra hab. Romana Murawskiego i prof. dra hab. Andrzeja Rucińskiego.

* * * * *

Prof. dr hab. Tomasz Łuczak został (jako członek korespondent Polskiej Akademii Nauk) członkiem Rady Naukowej Instytutu Matematycznego PAN. Członkami tej Rady zostali wybrani także prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski i prof. dr hab. Michał Karoński.

* * * * *

Mgr Justyna Kurkowiak, słuchaczka Studium Doktoranckiego Matematyki naszego Wydziału (pracująca pod kierunkiem prof. dra hab. Andrzeja Rucińskiego) otrzymała stypendium naukowe Instytutu Matematycznego PAN na rok 1998/99.

* * * * *

Mgr Anna Sikorska otrzymała wyróżnienie w organizowanym przez Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Matematycznego konkursie na najlepszą pracę studencką z teorii prawdopodobieństwa i zastosowań matematyki napisaną w roku akademickim 1997/98. Temat pracy brzmiał: „Regularne rozkłady macierzy”, a jej promotorem był prof. dr hab. Tomasz Szulc.

★ ★ ★ ★ ★

Mgr Daniel Pilarski, słuchacz Studium Doktoranckiego Matematyki, zajął IV miejsce w kategorii do 90 kg w IV Międzynarodowym Turnieju Shuai Jiao o Puchar Mera Paryża, który odbył się w grudniu ubiegłego roku.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Mathematics is the most beautiful and most powerful creation of the human spirit. Mathematics is as old as Man.

Stefan Banach; cyt. wg: R. Kałuza, *The Life of Stefan Banach*, Birkhäuser, Basel 1995, s. 92.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. Max Karoubi z Université Paris VII wygłosił w dniu 22.12.1998 wykład wydziałowy pt. „Quantum methods in algebraic topology”.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski przebywać będzie w dniach 10.01–10.02.1999 na Uniwersytecie w Genui (Włochy), gdzie prowadzić będzie badania naukowe.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Tomasz Szulc przebywać będzie w dniach 20–24.01.1999 w Bielefeld (Niemcy), gdzie weźmie udział w *Workshop on Applied Linear Algebra*.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Michał Karoński przebywać będzie w dniach 11.01–30.04.1999 na Uniwersytecie w Emory (USA), gdzie prowadzić będzie badania naukowe.

★ ★ ★ ★ ★

Notatka

MIĘDZYNARODOWY KONGRES MATEMATYKÓW W BERLINIE

W dniach od 18 do 27 sierpnia 1998 roku odbył się w Berlinie Międzynarodowy Kongres Matematyków. Jak zwykle otwarcie Kongresu połączone było z wręczeniem Medalu Fieldsa tym razem: R. E. Borcherdsowi i W. T. Gowersowi z Uniwersytetu w Cambridge, M. Konieczowi z IHES oraz C. T. McMullenowi z Uniwersytetu Harvarda. Wręczono także Medal Nevanlinny P. W. Shorowi z AT&T Labs.

O wielkości imprezy świadczy dwustustronicowy program. Jasne jest więc, że nie można opisać Kongresu — pozostaje tylko podzielić się kilkoma refleksjami.

1. *Ceremonia otwarcia. Parada oficjeli. Sala w centrum kongresowym była tak duża a slajdy na ekranie tak małe, że większość uczestników nie mogła nic z nich odczytać w czasie prezentacji osiągnięć medalistów Fieldsa. W trakcie całego Kongresu widziałem jednak mnóstwo wykładów znakomicie prowadzonych przy pomocy projektora (czemu z pewnością sprzyjała szczegółowa instrukcja organizatorów dla wykładowców określająca np. wielkość liter na slajdach). Dziwne było powierzenie C. Bollobasowi przedstawienia osiągnięć Gowera — nagrodzonego głównie za osiągnięcia w teorii przestrzeni Banacha — można chyba było znaleźć lepszego specjalistę.*
2. *Wykłady plenarne. Słuchały ich tłumy. W sumie było 21 takich odczytów. Mnie w pamięci utkwiły znakomite odczyty G. Pisiera i M. Talagrandy poświęcone tzw. przestrzeniom operatorowym (tj. przestrzeniom Banacha X z dodatkową strukturą dziedziczoną z przestrzeni operatorów, w której X jest zanurzona) oraz ściśtemu ujęciu pewnych argumentów probabilistycznych używanych przez fizyków. Wykład W. Hackbusha o „Scientific computing” stworzył wrażenie, że termin ten oznacza zestaw zdroworozsądkowych reguł i pomysłów. Chyba niezamierzony efekt. Oprócz wykładów plenarnych, w 19 sekcjach odbyły się 163 wykłady zaproszone tworzące jądro programu naukowego. Tylko jeden wygłosił matematyk pracujący w Polsce (Ludomir Newelski, Wrocław). Podział na sekcje wzbudził moje lekkie zdziwienie: cała analiza rzeczywista i zespolona, funkcjonalna i harmoniczna zostały wtłoczone w jedną sekcję o nazwie: Analiza.*
3. *Wielkie twierdzenie Fermata. To był pierwszy kongres po dowodzie. Aby uszanować regułę „40 lat” (a pewnie i dlatego, że uznano osiągnięcie Wilesa za przewyższające o rząd wielkości nawet osiągnięcia innych medalistów Fieldsa) nie przyznano autorowi dowodu słynnego medalu. Zamiast tego wręczono mu w trakcie ceremonii otwarcia srebrną plakietkę z łacińskim tekstem oryginalnej hipotezy. Przy okazji objawiła się niezwykłość fenomenu twierdzenia Fermata. Wiles miał specjalny odczyt reklamowany jako popularny (wieczór, telewizja, tłumy ...). Wykład popularny nie był, ale odniosłem wrażenie, że cokolwiek byłoby powiedziane i tak na końcu wykładu czekała na prelegenta owacja na stojąco. Poza tym, jak to zgrabnie ujął D. Zagier prowadzący spotkanie: zwykle ceni się autorów pierwszego dowodu twierdzenia, w tym przypadku honoruje się dowód hipotezy, której co roku „dowodzą” setki ludzi, ba, wiele z tych rozumowań jest znacznie prostszych niż u Wilesa. Próbkę takiej argumentacji uczestnicy kongresu mieli okazję podziwiać niemal każdego dnia na plakacie, który prezentował wytrwale przed drzwiami budynku kongresowego pewien starszy pan.*
4. *Komputery kwantowe. Pierwszy raz w życiu usłyszałem o nich na wykładzie P. Shora z AT&T Labs. Nie powiem, że bym zrozumiał o co chodzi. Wzbudzają one znaczne podniecenie, bo mogą łatwo rozkładać liczby całkowite na czynniki pierwsze (drżycie kody publiczne!!). Jeśli chodzi o możliwość ich skonstruowania, to utkwiła mi w pamięci oględna opinia wykładowcy: „wydaje mi się, że prawa fizyki nie zakazują takiej konstrukcji”. Wygląda na to, że Shor dostał medal Nevanlinny za opracowanie teorii czegoś co nie istnieje i nie wykluczone, że istnieć nie może ... W każdym razie może ktoś z kolegów mógłby mnie oświecić i w ramach kolokwium wydziałowego przedstawić popularny wykład o komputerach kwantowych?*

5. *Krótkie komunikaty. Każdy uczestnik kongresu mógł wygłosić taki komunikat — zatem było ich nieskończenie wiele, a odbywały się zwykle przy pustych salach. Jaki więc był z nich pożytek? Moja teoria: zadowolenie urzędników, którzy sfinansują wyjazd uczestnika, o ile wygłosi odczyt.*
6. *Program towarzyszący. Odbyło się mnóstwo wykładów popularnych, dyskusji, projekcji filmów, wycieczek pieszych i autobusowych. Duże wrażenie zrobiła na mnie wystawa zabaw matematycznych — przyjemna rozrywka dla dzieci i starszych opatrzona katalogiem tłumaczącym matematyczne idee kryjące się za każdym eksponatem (katalog przywiozłem, zainteresowanym służę).*
7. *Po co kongres? Żeby posłuchać licznych znakomitych wykładów przeglądowych (zarówno plenarnych, jak i sekcyjnych) prezentowanych przez matematyków pierwszej linii — prawdziwa uczta matematyczna. Żeby spojrzeć na matematykę z szerszej perspektywy, której nie zapewnia udział w specjalistycznych konferencjach. Żeby spędzić 10 dni w Berlinie.*
8. *Organizacja. Perfekcyjna. Wrażenie zrobiły na mnie dwa tomy sprawozdań z kongresu, które każdy uczestnik dostał na początku konferencji (do kompletu brakuje trzeciego tomu, który jest już w drodze do wszystkich uczestników — będzie w naszej bibliotece). Znakomitym pomysłem był darmowy bilet na komunikację miejską, którym była plakietka kongresowa. Najbardziej zaimponowali mi jednak berlińscy matematycy, którzy swoją inwencją i pracą nadali rytm Kongresowi. Drobnym przykładem: na apel organizatorów zgłosiło się bardzo wielu miejscowych matematyków ze swoimi pomysłami wycieczek dla uczestników kongresu i gotowością ich poprowadzenia tak, aby pokazać przybyłym wiele twarzy Berlina — od zwiedzania cmentarzy po zwiedzanie klubów dla „kochających inaczej”.*
9. *Berlin. Znakomite i sławne muzea — wiele z nich ostatnio uległo przeorganizowaniu i unowocześnieniu po zjednoczeniu. Olbrzymi plac budowy, gdzie buduje się szybko i dużo. M.in. nowa dzielnica rządowa skomentowana w mojej obecności przez pewne starsze małżeństwo berlińczyków: „Wahnsinn”.*
10. *Następny kongres. Pekin.*

Prof. dr hab. Paweł Domański

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@math.amu.edu.pl)

<http://www.wmid.amu.edu.pl>